

E 17/2017

Tekijä: Osaaminen ja kulttuuri Pohjolassa
-valiokunnan jäsenet

Vastaanottajat:
Tanskan, Suomen ja Ruotsin hallitukset

Kirjallinen kysymys EU:n ulkopuolelta tulevien opiskelijoiden apurahoista

Korkea koulutus on yhä tärkeämpi globaali kilpailutekijä. Sekä koulutusjärjestelmiin
sä panostavien maiden että ulkomailla opintoja suorittavien opiskelijoiden määrä
kasvaa. Ulkomailla opiskelevia arvioidaan koko maailmassa olevan jopa kolme mil-
joonaa. Nämä opiskelijat ovat tärkeä osa tulevaisuuden korkeinta osaamisresurssia.

Tällä hetkellä Pohjoismaat jäävät korkeakoulusektorilla kilpailussa etenkin anglo-
amerikkalaisten yliopistojen jalkoihin. Tämä johtuu osittain siitä, että Suomen, Ruot-
sin ja Tanskan yliopistot, jotka ovat ottaneet käyttöön lukukausimaksut, eivät pysty
tarjoamaan riittävässä määrin apurahoja EU:n ulkopuolelta tuleville nuorille lahjak-
kaille opiskelijoille.

Kansainväliset opiskelijat valitsevat pohjoismaisen yliopiston sijaan jonkun muun yli-
opiston pääasiassa kahdesta syystä. Muilla mailla on ensinnäkin laajemmat apuraha-
järjestelmät lukukausimaksuja maksaville opiskelijoille, kun taas vastaavat järjestel-
mät Pohjoismaissa ovat paljon suppeammat. Esimerkiksi angloamerikkalaiset apura-
hat ovat kattavampia kuin pohjoismaisten yliopistojen tällä hetkellä tarjoamat apu-
rahat. Toinen syy on se, että useammilla mailla on tarjota opiskelijoille parempia
työllistymismahdollisuuksia tutkinnon suorittamisen jälkeen. Esimerkiksi Saksa ja
Alankomaat tarjoavat oleskeluluvan kuudeksi tai kahdeksitoista kuukaudeksi tutkin-
non suorittamisen jälkeen, kun taas esimerkiksi Ruotsissa oleskeluluvan saaminen
edellyttää työsuhdetta jo ennen valmistumista.

Yliopiston kansleriviraston (Ruotsi) laatiman tilaston mukaan EU:n ulkopuolelta tule-
vien opiskelijoiden määrä on vähentynyt 50 prosenttia vuonna 2010 tehdyn muutok-
sen jälkeen. Afrikasta ja Aasiasta tulevien opiskelijoiden määrä on vähentynyt
70 prosenttia ja kehitysmaista tulevien opiskelijoiden määrä 90 prosenttia. Ruotsin ti-
lastot osoittavat toisin sanoen, että lukukausimaksuilla on ratkaiseva merkitys eten-
kin kehitysmaista tulevien opiskelijoiden hakeutuessa toiseen maahan.

Suomen, Ruotsin ja Tanskan hallituksia pyydetään vastaamaan seuraaviin kysymyk-
siin:

- Millaisin nykyisin tai suunnitteilla olevin toimin EU:n ulkopuolelta tulevia opiskelijoita pyritään houkuttelemaan aloittamaan opinnot Suomessa, Ruotsissa tai Tanskassa?
- Toteutetaanko maissa tällä hetkellä joitakin erityistoimia tai onko suunnitteilla sellaisia toimia, joiden avulla Suomesta, Ruotsista ja Tanskasta tulisi houkuttelevampia maita kehityksistä tuleville opiskelijoille?
- Onko tällä hetkellä tarjolla apurahajärjestelmiä tai aiotaanko sellaisia perustaa EU:n ulkopuolelta tuleville opiskelijoille, jotka haluavat opiskella Suomessa, Ruotsissa tai Tanskassa?
- Keskustellaanko Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa mahdollisuudesta tarjota tutkinnon suorittaneille opiskelijoille oleskelulupa 6–12 kuukaudeksi valmistumisen jälkeen, mikä mahdollistaisi työnhaun maassa?

Helsingissä 27. kesäkuuta 2017

Annette Lind (S)

Aron Emilsson (SD)

Johan Andersson (S)

Johanna Karimäki (vihr.)

Jorodd Asphjell (A), puheenjohtaja

Lars-Arne Staxäng (M)

Lars Mejern Larsson (S)

Maarit Feldt-Ranta (sd.)

Norunn Tveiten Benestad (H)

Paavo Arhinmäki (vas.)

Ruth Vang (Framsókn)